

# CPD



## IZVEŠTAJ O RADU

2020



Centar za  
prava deteta

# UVOD



Tim CPD-a: Jelena Paunović, Jelena Petrović, Jasmina Miković, Olga Dević (Klub DX), Milana Todorović i Nada Lučić

Rad Centra za prava deteta u 2020. godini obeležili su brojni izazovi ali i dostignuća. Centar je godinu započeo sa osveženim timom na čelu sa novom direktorkom. U martu je Srbiju, kao i većinu zemalja u svetu, pogodila pandemija KOVID-19, što je rezultiralo uvođenjem vanrednog stanja u periodu od 15. marta

do 7. maja 2020. godine. To je dovelo do reorganizacije načina rada, koja je podrazumevala rad od kuće i sprovođenje projektnih aktivnosti u onlajn okruženju.

Imajući u vidu novonastale okolnosti, Centar je uložio dodatne napore kako bi sve planirane



Klub DX tokom snimanja videa

projektne aktivnosti sproveo blagovremeno i bez značajnijih odstupanja. Nakon ukidanja vanrednog stanja, veliki broj obuka stručnjaka iz oblasti socijalne zaštite, pravosuđa i obrazovnog sistema, kao i radionica sa decom, sproveden je putem onlajn platformi, dok je neznatan broj sastanaka i radionica održan uživo, uz poštovanje svih mera zaštite u skladu sa aktuelnom epidemiološkom situacijom.

Deca i mladi koji se sastaju u okviru Dečjeg informativno-kulturnog servisa - Kluba DX bili su aktivno uključeni u sprovođenje

šest projekata<sup>1</sup>, ali i u druge aktivnosti Centra.

Uz konsultacije bliskih saradnika i članova Kluba DX, zaposleni u Centru su izradili novi Strateški plan za period 2021-2026, jer je prethodni važio do 2020. godine. Proces strateškog planiranja predstavljao je priliku za ocenu rada i postignuća Centra u proteklom periodu i sagledavanje brojnih faktora koji mogu da podstaknu ali i usporu ili onemoguću razvojne ciljeve organizacije. Definisane su ključne oblasti i strateški prioriteti na kojima će Centar intenzivno raditi u predsto-

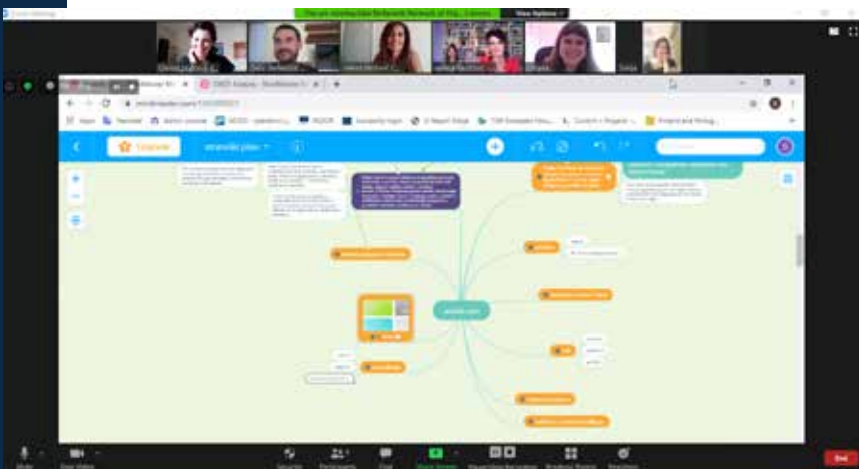
1. „Prava deteta u politikama i praksi“, „Prava deteta u Srbiji – Unapređenje položaja dece u pravosudnom sistemu Republike Srbije“, „Učenje o pravima deteta kroz vršnjačke edukacije u školama“, „FOKUS – Radimo zajedno za pravosudni sistem koji u centru ima prava i potrebe deteta“, „Jačanje mehanizama za prevenciju i zaštitu dece od seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja na internetu“ i „Promovisanje pozitivnog maloletničkog pravosuđa u Srbiji“.



Klub DX tokom snimanja videa

ječem periodu, a to su: politike po meri deteta, pravo deteta na zdravu životnu sredinu i održivi razvoj, zaštita dece od diskriminacije, pravosuđe po meri deteta, zaštita dece od nasilja, participacija dece, osnivanje Škole za prava deteta i unapređivanje kapaciteta Centra.

Pandemija, parlamentarni izbori održani u maju i odlaganje formiranja Vlade u znatnoj meri su otežali rad institucija na daljem unapređivanju institucionalnog, zakonodavnog i strateškog okvira u Republici Srbiji u oblasti prava deteta, zbog čega se Centar kontinuirano obraćao donosiocima odluka, zagovarajući za pronalaženje sistematskih rešenja, strateškog pristupa, većih i adekvatnijih izdvajanja za zaštitu i ostvarenje prava deteta, kako bi se odgovorilo na urgentne potrebe najugroženijih grupa dece.



Radionica povodom izrade novog Strateškog plana CPD-a

## 2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Tokom 2020. godine, u CPD-u je na sprovođenju 10 projekata bilo angažovano 6 zaposlenih i 2 saradnika. Pored toga, bilo je angažovano i 52 saradnika za obavljanje pojedinih projektnih zadataka po osnovu ugovora o delu ili ugovora o autorskom delu.

Upravni odbor CPD-a sastao se 19. maja 2020. godine godine radi razmatranja Nacrta izveštaja o radu CPD-a u 2019. godini, operativnog plana za 2020. godinu, finansijskog izveštaja i drugih aktuelnih pitanja u vezi sa sprovođenjem tekućih projektnih aktivnosti i organizacije rada CPD-a.



Sednica Skupštine CPD-a

Godišnja sednica Skupštine CPD-a održana je putem ZOOM platforme 23. oktobra 2020. godine. Na sednici Skupštine jednoglasno su usvojeni Zapisnik sa sednice Skupštine održane 31. maja 2019. godine, Izveštaj o radu CPD-a u 2019. godini i Operativni plan za 2020. godinu. Pored toga, u članstvo Skupštine primljeni su Damjan Tatić i Branislav Nikolić. Ovoj sednici prethodila je vanredna elektronska sednica Skupštine (27. 2. 2020. godine) na kojoj je jednoglasno usvojen finansijski izveštaj CPD-a za 2019. godinu. Na Skupštini su izabrane četiri nove članice Upravnog odbora: prof. dr Nevena Vučković Šahović, dr Nevena Petrušić, prof. Nevenka Žegarac i Olga Dević, dok je Biljana Lajović reizabrana. Tom prilikom, Centar se posebno zahvalio na podršci dotadašnjim članicama Upravnog odbora prof. dr Viktoriji Cucić i prof. dr Veroniki Išpanović, koje će nastaviti da doprinose ostvarivanju ciljeva Centra kroz članstvo u Skupštini CPD-a.

# 3. SARADNJA I UMREŽAVANJE

CPD je tokom 2020. godine uspostavio važna partnerstva i saradnju sa raznim akterima na lokalnom i nacionalnom nivou, a ujedno i nastavio saradnju sa brojnim predstavnicima obrazovnog sistema, pravosuđa, socijalne zaštite i civilnog sektora na lokalnu, kao i sa relevantnim državnim institucijama i ustanovama, međunarodnim organizacijama, romskim udruženjima, nevladinim organizacijama, akademikima, medijima, donatorima i dr.

CPD saradnju ostvaruje i kroz članstvo u raznim telima i platfor-

mama, u kojima je za članicu imenovana Jasmina Miković, direktorka CPD-a, a to su: Savet za prava deteta Vlade Republike Srbije, Nacionalna radna grupe za podršku porodici u Srbiji (od 2020), koja je formirana u okviru Evropske mreže za podršku porodici (EurofamNet) i Radna grupa Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji koja se bavi Poglavljem 23 - Pravosuđe i osnovna prava. Pored toga, direktorka CPD-a, kao resursna osoba, učestvuje i u radu stručnog tela Regionalnog resursnog centra za zaštitu dece u jugoistočnoj Evropi (RRC Child Protection Hub), u okviru



Sastanak Platforme organizacija za saradnju sa mehanizmima UN za ljudska prava

projekta Terre des Hommes-a, kojim u Srbiji koordinira Centar za integraciju mladih.

Jelena Petrović, kao predstavnik CPD-a, članica je Nacionalne koalicije za sprečavanje dečjih brakova koju je osnovao UNICEF, a koja okuplja predstavnike raznih institucija i nevladinih organizacija u borbi protiv dečjih, ranih i prinudnih brakova.

CPD je koordinisao rad Koalicije za monitoring prava deteta, koja je kontinuirano pratila sprovođenje preporuka Komiteta za prava deteta UN i izveštavala o tome.

Kao organizacija koja koordinira rad tematske radne grupe za oblast prava deteta, CPD je redovno učestvovao na sastancima Platforme organizacija za saradnju

sa mehanizmima UN za ljudska prava (Platforma). Platformu su osnovale organizacije civilnog društva sa značajnim iskustvom u izveštavanju pred mehanizmima UN za ljudska prava i u praćenju preporuka. Platforma je u više navrata zajednički nastupala obraćajući se određenim državnim organima u cilju unapređenja ljudskih prava u Srbiji, kao i saopštenjima za javnost.

Organizacije članice Platforme koordinisano planiraju i sprovode aktivnosti zagovaranja na nacionalnom i međunarodnom nivou.

CPD je redovno učestvovao na sastancima Saveta za praćenje i unapređenje rada organa krivičnog postupka i izvršenja krivičnih sankcija prema maloletnicima,



Godišnja sednica Skupštine MODS-a.

u čijem je delokrugu rada podnošenje inicijativa, predloga, mišljenja i analiza u vezi sa zaštitom maloletnih lica u krivičnom postupku - dece kao oštećenih i svedoka krivičnih dela, Ministarstvu pravde i Vrhovnom kasacionom sudu, u cilju unapređenja zakona, politike i prakse u ovoj oblasti.

Kao član Mreže organizacija za decu Srbije (MODS), koja okuplja 103 organizacije civilnog društva koje deluju u oblasti prava deteta, CPD je uspešno saradio sa organizacijama članicama i Sekretarijatom MODS-a u cilju promocije i unapređivanja prava deteta u Srbiji.

Direktorka CPD-a Jasmina Miković reizabrana je na funkciju

predsednice Upravnog odbora MODS-a na poslednjoj Skupštini Mreže čije je zasjedanje bilo u novembru 2020. godine.

Na evropskom nivou, značajno je i to što je CPD član mreže za decu Eurochild sa sedištem u Briselu koja okuplja organizacije koje deluju u oblasti prava deteta i zalaže se za to da prava deteta i dobrobit dece budu u centru kreiranja politika na nacionalnom i evropskom nivou. Takođe, Una Ljiljak, članica Kluba DX, aktivna je članica Dečjeg saveta Eurochild-a.

## 4. VIDLJIVOST I KOMUNIKACIJE

Centar svoju vidljivost ostvaruje putem vib-prezentacije, društvenih mreža Facebook, Instagram i LinkedIn i YouTube kanala, kao i kroz saradnju sa organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama u zemlji i inostran-

stvu, predstavnicima lokalnih institucija, relevantnim državnim organima i institucijama, ustanovama, akademikima, evropskim institucijama, ambasadama, donatorima, medijima i stručnjacima u raznim oblastima.



Snimanje priloga u CPD-u za TV PRVA



Snimanje priloga u CPD-u za TV PRVA

Tokom 2020. godine, CPD je re-dizajnirao izgled svoje veb-prezentacije i udvostručio broj pratilaca na društvenim mrežama. Na veb-prezentaciji CPD-a objavljeno je 60 saopštenja, a tokom poslednja četiri meseca 2020. godine zabeleženo je 13.730 pregleda stranica. Na Fejsbuku je postavljeno 196 objava, a na Instagramu 110.



Internet prezentacija CPD-a

Klub DX dobio je svoju prvu ambasadorku, **odbojkašicu ženske reprezentacije Srbije Katarinu Lazović**, koja je osvajačica zlatne medalje na seniorskom Evropskom prvenstvu u odbojci. U želji da podrži rad Kluba DX, Katarina je kontinuirano promovisala rad Kluba DX na društvenim mrežama, pozivajući decu i mlade da prate rad Kluba DX i da se informišu o svojim pravima.



Prva ambasadorica Kluba DX

## 5. PREGLED PROJEKATA

### 5.1. Projekat „Prava deteta u politikama i praksi“ realizuje se u periodu od januara 2017. do decembra 2021. godine u saradnji sa Save the Children International, a uz finansijsku podršku Vlade Švedske

Projekat je regionalni, a bavi se unapređenjem sistema zaštite dece, politike i prakse u oblasti prava deteta, jačanjem mehanizama za praćenje primene prava deteta i unapređenjem participacije dece u različitim procesima.

#### ZAGOVARAČKE AKTIVNOSTI

Ovim projektom, CPD inicira i zagovara sprovođenje različitih sistemskih inicijativa u cilju unapređivanja prava deteta u Srbiji. Deo projektnih aktivnosti realizuje se u partnerstvu sa članicama Koalicije za monitoring prava deteta u Srbiji.

► Pripremljen je i dostavljen prilog za Srednjoročni izveštaj u okviru Univerzalnog periodičnog pregleda;

► Upućeni su komentari na Nacrt Opšteg komentara br. 25 Komiteta za prava deteta UN o pravima deteta u digitalnom okruženju;

► Organizovana je onlajn konferencija „Deca pitaju“ 20. novembra 2020. godine povodom obeležavanja Svetskog dana deteta, na kojoj su stručnjaci analizirali stanje prava deteta u Republici Srbiji i definisali prioritete oblasti za zajednički rad relevantnih

institucija i organizacija u cilju jačanja zaštite prava deteta. Na konferenciji su aktivno učestvovala i deca.

► Upućen je dopis Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju sa apelom da se izričito zakonom zabrani telesno kažnjavanje dece u svim sredinama, uključujući i porodičnu;

► Pripremljene su sledeće analize: Prava deteta u oblasti zaštite životne sredine i Sažeta analiza novousvojene strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period od 2020. do 2023. godine.

## PREVENCIJA I ZAŠTITA DECE OD NASILJA

Značajan deo projektnih aktivnosti usmeren je na prevenciju i zaštitu

dece od nasilja, naročito kroz govaranje za uspostavljanje normativnog okvira kojim će se uvesti izričita zabrana telesnog kažnjavanja dece i u porodičnom okruženju, kao i na promociju koncepta pozitivnog roditeljstva.

Sprovedena je obuka o pozitivnom roditeljstvu za 20 predstavnika Nacionalne asocijacije roditelja i nastavnika Srbije (NARNS). Nakon toga je održana još jedna obuka za pomenutih 20 predstavnika NARNS-a i 19 nastavnika obučanih u 2019. godini u cilju mapiranja resursa za izgradnju kapaciteta za dalju primenu i promociju koncepta pozitivnog roditeljstva u Srbiji. Učesnici obuka imali su priliku da razviju svoje kapacitete i veštine kako bi preneli znanje roditeljima, što su kasnije i učinili kroz obuke 1070 roditelja širom Srbije. CPD je pružio kon-

tinuiranu mentorsku podršku nastavnicima, psiholozima i pedagogima tokom sprovođenja obuka namenjenih roditeljima.

Pored obuka, sproveden je vebinar o pozitivnom roditeljstvu „Nije lako znati kako“ na kome su roditelji imali priliku da čuju više o asertivnoj komunikacijskoj veštini i načinima izgradnje podržavajuće, interaktivne komunikacije u cilju razumevanja značaja nenasilne komunikacije i njene primene u sprečavanju konflikata i građenju pozitivnog odnosa sa detetom.



▮ *Vebinar za roditelje „Nije lako znati kako“*

Takođe, kreirana je digitalna platforma „Roditeljstvo se uči“, koja je namenjena svim zainteresovanim roditeljima koji su motivisani da unaprede svoje roditeljske veštine kroz primenu pozitivnih roditeljskih praksi. Platforma nudi potencijalne tehnike pomoću kojih roditelji kod deteta mogu da izgrade i neguju samopoštovanje, kritičko razmišljanje, samopouzdanje i samostalno donošenje odgovornih odluka.

## PARTICIPACIJA DECE

Jedan od važnih segmenata projekata odnosi se na povećanje participacije dece u donošenju odluka na lokalnom i nacionalnom nivou. Ova projektna komponenta realizuje se kroz aktivnosti Kluba DX pri CPD-u i bliskoj saradnji sa partnerskim školama. Deca iz Kluba DX su, uz kontinuiranu podršku facilitatora i zaposlenih u CPD, učestvovala u realizaciji brojnih aktivnosti CPD-a.

► Sprovedena je onlajn kampanja #ostanikodkuće, povodom proglašenja vanrednog stanja, kako bi se pružila podrška mladima, a ujedno i podsticaj da pokažu vršnjačku solidarnost;

► Održani su onlajn sastanci usmereni na načine balansiranja prava na obrazovanje sa pravom na igru, bezbednost i zaštitu i zadovoljenje potreba za druženjem, pružanjem podrške, solidarnošću u vreme pandemije koronavirusa;

► Pripremljen je video obraćanja članice Kluba DX „Da li svi imamo jednaka prava na zaštitu?“;

► Izrađen je onlajn strip „Korona - za decu i mlade“, koji su članovi i članice Kluba DX pripremili adaptirajući priču koju je napisao lekar i psihoterapeut Alberto Pelai;

► Predstavnice Kluba DX učestvovala su na 13. Evropskom forumu o pravima deteta, u organizaciji Generalnog direktorata Evropske komisije za pravosuđe, u periodu



▮ *Konferencija „Deca pitaju“*



Platforma „Roditeljstvo se uči“

od 29. septembra do 1. oktobra 2020. godine;

► Redovno učešće članice Kluba DX na sastancima Dečjeg saveta Eurochild-a, koja je ujedno i članica Dečjeg saveta Eurochild-a;

► Članica Kluba DX predstavila je aktivnosti Kluba DX tokom pandemije na regionalnoj konferenciji [ChildPact-a](#);

► Održano je 6 radionica u Beogradu u OŠ „Ivan Milutinović“, OŠ „Branko Pešić“ i Drugoj ekonomskoj školi u saradnji sa članovima i članicama učeničkih parlamenata:

- realizovane su akcije samozastupanja u OŠ „Branko Pešić“ i OŠ „Ivan Milutinović“, kroz kampanju *ostani kod kuće*. Deca su informisala jedna druge o načinu na koji mogu da se

zaštite od virusa, o tome kako da provode vreme kod kuće u vreme karantina i izloacije i koje vrste igara mogu da im pomognu dok su fizički distancirani od vršnjaka;

- realizovane su akcije samozastupanja u OŠ „Ivan Milutinović“ i u „Drugoj ekonomskoj školi“ sa članovima učeničkog parlamenta na temu pozitivne discipline.

Na radionici se razgovaralo o tome šta je telesno kažnjavanje, a šta pozitivna disciplina. Pored toga, izrađeni su i crteži, putem kojih su mapirana mesta u školi i oko škole gde se deca osećaju (ne)bezbedno kada je u pitanju mogućnost nasilnog disciplinovanja od strane odraslih ili vršnjaka.

Na radionici je predstavljena publikacija „Prestanite sa batinama! Zabrana svih oblika telesnog kažnjavanja dece“

kako bi se deca informisala o negativnim posledicama telesnog kažnjavanja.

- Predstavljen je Kahoot kviz na temu prevencije dečjih brakova učenicima OŠ „Branko Pešić“;

- Organizovana su tri vebinara o ekološkim pravima i pravu na zaštitu dece tokom pandemije koronavirusa, kao i radionica o cirkularnoj ekonomiji u saradnji sa članovima parlamenta Druge ekonomske škole;

► Sproveden je vebinar o mentalnom zdravlju za decu i mlade u sistemu alternativnog staranja, a u saradnji sa SOS Dečjim selom dr Milorad Pavlović;

► Pripremljen je [video](#) o sprovedenim aktivnostima Kluba DX u okviru projekta „Prava deteta u politikama i praksi“ u 2020. godini, kao i [video](#) u cilju promovisanja Kluba DX.



Olga Dević iz Kluba DX na regionalnoj konferenciji ChildPact-a



Kampanja „Ostani kod kuće“



Kampanja „Ostani kod kuće“



## 5.2. Projekat „Jačanje mehanizama za prevenciju i zaštitu dece od seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja na internetu“ realizovan je u periodu od oktobra 2019. do juna 2020. godine uz finansijsku podršku Saveta Evrope

Cilj ovog projekta bio je unapređenje politika i praksi radi prevencije i zaštite dece od seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja na internetu, putem zagovaranja, monitoringa, podizanja svesti i osnaživanja dece.

Tokom 2020. godine kreirana je digitalna platforma prilagođena deci na kojoj se nalaze relevantne informacije o prevenciji i zaštiti dece od seksualnog iskorišćavanja i zlostavljanja na internetu.

Ova platforma je predstavljena u junu 2020. godine, sa ciljem da informiše decu na koji način mogu da prepoznaju onlajn rizike,

kao i kome mogu da se obrate za pomoć i podršku. Na platformi su takođe dostupne informacije o Konvenciji Saveta Evrope o zaštiti dece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarote konvencija), koja predstavlja značajan korak napred u prevenciji seksualnih delikata nad decom, procesuiranju učinilaca i zaštiti dece žrtava. Sadržaj platforme je pripremljen zajedno sa članovima Kluba DX, koji su dali svoje predloge i komentare na sadržaj platforme i prepoznali da je važno da se deca upozore na ove rizike, jer se svakodnevno suočavaju sa njima na internetu.



Platforma „Bezbednost dece na internetu“

Ekspertska radna grupa koja je formirana u 2019. godini pripremila je i sveobuhvatni plan za obuku profesionalaca u cilju prevencije i zaštite dece od seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja na internetu. Plan sadrži konkretne preporuke i predloge za obuku profesionalaca, kako bi se osigurali adekvatni multisektorski odgovori na prevenciju seksualnog iskorišćavanja i zlostavljanja dece na internetu.

U cilju informisanja svojih vršnjaka koji su u sistemu alternativnog stanovanja o prevenciji i zaštiti od seksualnog zlostavljanja na internetu,

članovi Kluba DX su tokom 2020. godine organizovali i sproveli tri radionice u Beogradu, Zaječaru i Novom Sadu, na kojima je učestvovalo 70-oro dece.

O projektnim rezultatima kontinuirano su objavljivana medijska saopštenja, a sprovedena je i kampanja #ŠtitimIhtakoŠtolhPitam na društvenim mrežama kroz poruke koje su bile usmerene na prevenciju i zaštitu dece od seksualnog zlostavljanja. Takođe su kontinuirano objavljivana medijska saopštenja povodom realizovanih aktivnosti.



Online kampanja



Online kampanja

## 5.3. Projekat „Praćenje primene preporuka Komiteta za prava deteta Ujedinjenih nacija sa posebnim fokusom na participaciju dece“ realizovan je u dve faze (I faza: novembar 2017 - mart 2019. i II faza: maj 2019 - decembar 2020) uz podršku Kancelarije UNICEF-a u Srbiji

Projekat je sproveden u saradnji sa Koalicijom za monitoring prava deteta u Srbiji (Koalicija) i Kancelarijom za ljudska i manjinska prava Vlade RS, sa ciljem da doprinese unapređenju praćenja preporuka

Komiteta za prava deteta UN kroz partnerstvo države, organizacija civilnog društva, dece i mladih. Cilj projekta bio je da se poboljša monitoring sprovođenja preporuka Komiteta za prava deteta UN

kroz saradnju države, organizacija civilnog društva i dece, kao i da se unapredi znanje dece o njihovim pravima i participaciji.

▶ Kao rezultat zajedničkog rada članica Koalicije izrađena su dva izveštaja, u kojima je predstavljen presek stanja ostvarenosti preporuka Komiteta za prava deteta UN za period novembar 2019 - maj 2020. godine i za period jun-novembar 2020. godine.

▶ Koalicija je održala šest sastanaka sa ciljem razmene iskustava i saznanja u oblasti stanja prava deteta tokom pandemije i ostvarenosti preporuka Komiteta za prava deteta upućenih Srbiji, a ujedno je radila i na unapređenju postojećih indikatora za praćenje sprovođenja preporuka Komiteta.

▶ Sa 15 članica Mreže organizacija za decu Srbije (MODS) održana su dva sastanka (17. jula 2020. i 21. decembra 2020. godine) sa ciljem prikupljanja informacija i saznanja o stanju prava deteta na terenu, sa posebnim fokusom na položaj i zaštitu dece tokom pandemije KOVID-19.

▶ Sprovedena je **analiza usaglašenosti indikatora za praćenje postupanja po preporukama Komiteta za prava deteta UN upućenih Republici Srbiji**, odnosno analiza indikatora za praćenje primene preporuka Komiteta za prava deteta upućenih Republici Srbiji koje je usvojila OCD, kao i indikatora koje treba da usvoji Savet za praćenje primene preporuka mehanizama UN za ljudska prava. Cilj analize bio je da se utvrde razlike, odnosno sličnosti indikatora za

praćenje primene preporuka od strane civilnog društva i države, kao i dostupnost podataka neophodnih za praćenje preporuka.

Pored toga, određeni indikatori su modifikovani ili promenjeni sa ciljem što uspešnijeg praćenja primene preporuka.

▶ **Onlajn platforma za praćenje preporuka Komiteta za prava deteta UN** je redovno ažurirana

i unapređivana kako bi bila što pristupačnija korisnicima. Ujedno je unapređena i platforma namenjena deci.

▶ Kroz učešće na brojnim sastancima sa relevantnim državnim institucijama i drugim akterima, kao i kroz apele i inicijative kojima se ukazivalo na propuste u ostvarivanju prava deteta, CPD je zagarovao za unapređivanje položaja dece u Srbiji.

#### 5.4. Projekat „Unapređenje pravosuđa po meri deteta u Srbiji“ realizovan je u periodu od aprila do decembra 2020. godine, uz podršku kancelarije UNICEF-a u Srbiji

Projekat je bio usmeren na jačanje pravosudnog sistema za decu kroz jačanje uloge Saveta za praćenje i unapređenje rada organa krivičnog postupka i izvršenja krivičnih sankcija prema maloletnicima u cilju pokretanja reformi politika i obezbeđivanja efikasne primene međunarodnih i nacionalnih sandarda relevantnih za decu učiniocima, žrtve i svedoke krivičnih dela.

▶ Sprovedeno je **mapiranje postojećih praksi individualne procene profesionalaca koji su u kontaktu sa decom učiniocima, žrtvama i svedocima krivičnih dela.**

▶ Održana su **dva sastanka sa Svetom za maloletnike** tokom kojih je razmatrana inicijativa za poboljšanje položaja dece žrtava

i svedoka u krivičnom postupku, razmatran je i usvojen tekst izveštaja sa preporukama u vezi sa položajem maloletnika lišenih slobode tokom pandemije KOVID-19, kao i nacrt pisma podrške deci lišenoj slobode, i diskutovano je o sadržaju izveštaja koje su dostavili viši sudovi o uslovima ispitivanja maloletnika.

▶ CPD se obratio Visokom savetu sudstva i Vrhovnom kasacionom sudu povodom odluke Višeg suda u Novom Sadu da u javnosti objavi presudu u kojoj je dat detaljan opis krivičnog dela, naziv mesta izvršenja krivičnog dela, koje ukazuje na mesto odakle je žrtva, kao i na starost i porodične prilike žrtve, što je doprinelo direktnoj viktimizaciji žrtve, s obzirom na to da je presuda objavljena na



Sastanak sa članicama MODS-a

senzacionalistički način u brojnim medijima. Na ovaj način CPD je želeo da ukaže na kršenje prava deteta i pozove Visoki savet sudstva i Vrhovni kasacioni sud da preduzmu mere iz svojih nadležnosti kako se takve štetne prakse ne bi ponavljale.

► CPD je održao vebinar pod nazivom „Tekuće reforme pravosu-

đa po meri deteta i dalji koraci“, kome su prisustvovali predstavnici pravosuđa i socijalne zaštite, kao i stručnjaci u oblasti maloletničkog pravosuđa, sa ciljem da se zajednički razmotri dotadašnji napredak reformi sistema maloletničkog pravosuđa i identifikuju oblasti koje je potrebno dalje unapređivati, a posebno u kontekstu pandemije.

koje su mogla da izraze svoja mišljenja i stavove o različitim temama.

Projekat je sproveden u saradnji sa Nacionalnom asocijacijom roditelja i nastavnika Srbije, koju čini mreža od 10 gradskih klubova roditelja i prosvetnih radnika u Beogradu, Subotici, Novom Sadu, Zrenjaninu, Sečnju, Kraljevu, Čačku, Leskovcu, Nišu i Novom Pazaru, uz čiju podršku su realizovane projektne aktivnosti.

Tokom marta 2020. godine, održano je pet radionica sa članovima Kluba DX, koji su potom kroz vršnjačke radionice osnaživali i informisali svoje vršnjake. Ukupno je održano deset vršnjačkih radionica, na kojima je učestvovalo 318-oro dece. Jedna radionica održana je u Beogradu u Hemijsko-prehrambenoj tehnološkoj školi, tri onlajn radionice u Drugoj ekonomskoj školi u Beogradu, tri onlajn radionice u Hemijsko-tehnološkoj školi u Subotici i tri onlajn radionice u Gimnaziji u Novom Pazaru. Sadržaj vršnjačkih radionica bio je interaktivan, a kroz

diskusiju deca su se upoznala sa: a) Konvencijom o pravima deteta kroz interaktivni kviz, preporukama Komiteta za prava deteta - uz pomoć publikacije „O TEBI SE RADI - knjiga za decu i mlade da im pomogne da razumeju preporuke Komiteta za prava deteta“ u kojoj su preporuke prilagođene jeziku koji je deci jasan i razumljiv; b) specijalno dizajniranom onlajn platformom za decu, na kojoj deca imaju pristup i mogu da daju mišljenje o preporukama, da istaknu kako ona vide proces ostvarivanja preporuka i šta je po njihovom mišljenju potrebno da bi se one ostvarile u praksi; c) onlajn aplikacijom za decu na kojoj deca mogu se upoznavati sa svojim pravima u različitim postupcima koji ih se tiču u okviru sistema pravosuđa, obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite i d) mehanizmima za zaštitu dece od svih oblika nasilja i sa izveštavanjem pred Lanzarot komitetom Saveta Evrope, kao i sa izveštajem o zaštiti dece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja u Srbiji koji su deca pripremila prošle godine i poslala ga Savetu Evrope.



► *Vršnjačka radionica u Hemijsko-prehrambenoj tehnološkoj školi u Beogradu*



► *Vebinar „Tekuće reforme pravosuđa po meri deteta i dalji koraci“*

### 5.5. Projekat „Učenje o pravima deteta kroz vršnjačke edukacije u školama“ realizovan je u periodu od decembra 2019. do maja 2020. godine, uz finansijsku podršku Fonda za otvoreno društvo

Cilj projekta bio je usmeren na osnaživanje i informisanje dece o njihovim pravima, odnosno na promociju prava deteta i učešća dece u donošenju odluka koje ih se tiču. Kroz deset interaktivnih

vršnjačkih radionica u tri grada u Srbiji, deca su imala priliku da se upoznaju sa pravima deteta propisanim Konvencijom o pravima deteta, kao i sa različitim materijalima i onlajn platformama kroz

**5.6. Projekat „Pozitivno roditeljstvo“ realizuje se u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2021. godine, uz finansijsku podršku EU u okviru programa *Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava u Srbiji*. Projekat sufinansira Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a sprovodi se uz podršku Pravosudne akademije i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.**

**Cilj projekta** je da se doprinese zaštiti svakog deteta u Srbiji od svih oblika nasilja kroz efikasan zakonodavni okvir koji se dosledno primenjuje u svim okruženjima. Akcenat je na jačanju kapaciteta stručnjaka koji rade sa decom i porodicama u sistemima pravosuđa i socijalne zaštite, tako da u skladu sa principima pozitivnog roditeljstva: a) unaprede svoj rad u predmetima visokokonfliktnih razvoda, koji uključuju i pitanje starateljstva i davanja izdržavanja i b) u mogućnosti su da sprovo-

de programe jačanja porodice koji stimulišu i jačaju veštine pozitivnog roditeljstva u opštoj populaciji i posebno kod ugroženih porodica.

Projekat je započeo mapiranjem postojećih programa pozitivnog roditeljstva koji se sprovode u Srbiji, a rezultati su predstavljeni u izveštaju „Mapiranje programa i usluga pozitivnog roditeljstva u Srbiji“. Rezultati mapiranja korišćeni su za razvijanje programa obuka za profesionalce u sistemima



Obuka „Pozitivno roditeljstvo“



Obuka „Razvod roditelja i zaštita dece“



socijalne zaštite i pravosuđa, koje su održane u julu 2020. godine. Najpre je održana trodnevna obuka „Pozitivno roditeljstvo“ za stručnjake u socijalnoj zaštiti, a potom i trodnevna obuka „Razvod roditelja i zaštita dece“ za stručnjake u pravosuđu i socijalnoj zaštiti.

Tim povodom pripremljena su dva priručnika za učesnike obuka: Priručnik za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“ i Priručnik za trenere/ice „Razvod roditelja i zaštita dece“, kao vredan resurs u daljem radu sa decom i porodicama. Dodatno, kao podrška učesnicima obuke, pripremljeni su Vodič za facilitatore „Pozitivno roditeljstvo“ i Vodič za facilitatore „Razvod roditelja i zaštita dece“, koji nude praktične savete i vežbe za rad sa porodicama i decom. Po završetku obuka, učesnicima je obezbeđena kontinuirana

Kao deo paketa obuka, CPD je razvio platformu za e-učenje namenjenu prvenstveno stručnim radni-

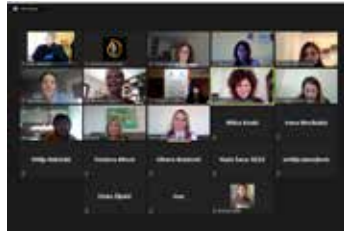
cima u socijalnoj zaštiti i pravosuđu koji su motivisani za to da osveže ili unaprede svoje znanje u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda roditelja. Platforma nudi dva programa „Pozitivno roditeljstvo“ i „Razvod roditelja i zaštita dece“.

U prvoj polovini decembra, CPD je održao **dva sastanka za praktičare u Beogradu i Kragujevcu**. Sastanci su za cilj imali prenošenje iskustva i saznanja do kojih se došlo tokom sprovođenja projektnih aktivnosti, ali su bili usmereni i na pokušaj da se sa praktičarima definišu dodatni predlozi i preporuke za dalje delovanje i mobilisanje ključnih aktera u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda.

Održano je **15 info-sesija u školama širom Srbije** sa ciljem da se promovišu pozitivne roditeljske prakse i principi pozitivnog roditeljstva među roditeljima.



Platforma za e-učenje



Sastanak za praktičare iz Beograda



Info sesije za roditelje u školama



Uporedo sa ovim aktivnostima, CPD je kontinuirano objavljivao saopštenja za javnost i vodio kampanju na društvenim mrežama o značaju pozitivnog roditeljstva i štetnim posledicama visokokonfliktnih razvoda po razvoj deteta. Objavljena su i dva šestomesečna projektna biltena, u kojima su predstavljene sprovedene aktivnosti: [Bilten #1](#) i [Bilten #2](#).

Tokom 2021. godine, CPD će održati još tri sastanka praktičara,

pet info-sesija za roditelje u školama, kao i deset panel diskusija na temu pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda roditelja u gradovima širom Srbije.

Takođe, predstoji i izrada publikacije sa prikazom iskustava dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda roditelja, koja će biti predstavljena na regionalnoj konferenciji planiranoj za septembar 2021. godine.

**5.7. Projekat „Promovisanje pozitivnog maloletničkog pravosuđa u Srbiji“ realizuje se u periodu od 1. januara 2020. godine do 31. decembra 2021. godine, uz finansijsku podršku EU kroz program Evropske unije „Pravo, jednakost i državljanstvo 2014-2020“. Projekat se sprovodi u partnerstvu sa Republičkim zavodom za socijalnu zaštitu.**

**Cilj projekta** je doprinos unapređivanju prava deteta kroz promovisanje pristupa pozitivnog maloletničkog pravosuđa za decu učinioce krivičnih dela kao posebno ranjivu grupu dece s obzirom na to da su u pitanju najčešće deca iz marginalizovanih grupa koja su neretko izložena siromaštvu, nasilju, problemima mentalnog zdravlja i sl. Ideja je da se kroz ovaj projekat razviju programi rada sa decom u ustanovama za vaspitanje dece i omladine koji su inovativni, zasnovani na dokazima i koji u centar stavljaju dete i porodicu, da se sprovedu obuke za stručnjake, jača multisektorska saradnja i participacija dece u ovim postupcima.

Imajući u vidu epidemiološku situaciju koja je obeležila 2020. godinu, izmene u upravljačkoj strukturi Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu, kao i zastoj u transferu projektnih sredstava od strane nadležnog ministarstva, došlo je do

velikog kašnjenja u sprovođenju pojedinih aktivnosti.

CPD je tokom prvih sedam meseci nastojao da aktivnosti sprovodi u skladu sa akcionim planom, tako da je sproveo kampanju **#prilagodimosistemdeci** na društvenim mrežama, koja je bila posvećena promovisanju pravosuđa po meri deteta. Pored toga, održane su dve pripremne radionice Kluba DX u [maju](#) i [junu](#), kao priprema za vršnjačke edukacije u zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu.

Povodom šestomesečnog sprovođenja projekta, CPD je objavio [Bilten #1](#) i nastavio sa radom na pripremanju članica i članova Kluba DX za vršnjačke edukacije u zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu. Kako na kraju 2020. godine još uvek nisu bila dostupna projektna sredstva, obustavljena je i dalja realizacija aktivnosti.



Kampanja #prilagodimosistemdeci

**5.8. Projekat „Prava deteta u Srbiji - Unapređivanje položaja dece u pravosudnom sistemu Republike Srbije” realizuje se u periodu od 2. februara 2020. do 1. februara 2022. godine, uz finansijsku podršku EU kroz program „Pravo, jednakost i državljanstvo 2014-2020”. Projekat se sprovodi u partnerstvu sa International Rescue Committee (Međunarodni komitet spasa) i organizacijom ASTRA - Akcija protiv trgovine ljudima.**

Cilj projekta je poboljšanje ishoda za decu u kontaktu sa zakonom, kroz sistemsko ostvarivanje prava deteta i podršku zasnovanu na iskustvima iz sudske prakse u postupcima koje sprovode nosioci javnih ovlašćenja.

Tokom 2020. godine, CPD je sproveo istraživanje Pravosuđe po meri deteta iz ugla dece i mladih, koje je imalo za cilj utvrđivanje mišljenja dece i mladih o pravosudnom sistemu i nivou njegove prilagođenosti deci u skladu sa usvojenim standardima pravosuđa po meri deteta. Istraživački uzorak činilo je 1505 dece i mladih uzrasta 10-22 godine (1438 dece i mladih iz opšte populacije i 67 onih koji su bili u kontaktu sa pravosudnim sistemom i koji su se u trenutku sprovođenja istraživanja nalazili u Vaspitno-popravnom domu u Kruševcu i zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu).

Istraživanje je postalo sastavni deo Formativne analize - Izveštaj o postojećem zakonodavnom i normativnom okviru u oblasti pravosuđa po meri deteta u Srbiji i njegova primena u praksi.



Istraživanje *Pravosuđe po meri deteta iz ugla dece i mladih*

Jedan od ključnih aspekata projekta jeste participacija dece, tako da su projektne aktivnosti CPD-a pretežno usmerene na učešće dece i mladih.

► Održano je 13 radionica sa više od 30 članova Kluba DX, sa ciljem da se oni osnaže za sprovođenje vršnjačkih edukacija u zavodima za vaspitanje dece i omladine u Beogradu, Nišu i Knjaževcu, u osnovnim i srednjim školama, kao

i u drugim ustanovama socijalne zaštite.

► Članovi Kluba DX učestvovali su u razvoju informativnog videa na radionicama na kojima su osmišljavali koncept videa „Pravosuđe iz ugla dece i mladih” i pripremali se za predstojeće snimanje.

► Tri člana Kluba DX prisustvovala su uvodnoj konferenciji, od kojih je jedna članica imala priliku da

učestvuje u otvaranju konferencije, ukazujući na važnost poštovanja prava deteta na participaciju. Takođe, jedna od članica Kluba DX predstavlja svoje vršnjake u Projektnom savetodavnom odboru, što donosi mogućnost da se glas dece čuje prilikom donošenja odluka o projektnim aktivnostima. Četiri člana Kluba DX aktivno su učestvovala na konferenciji „Deca pitaju” povodom Svetskog dana deteta.



Klub DX na snimanju videa *Pravosuđe iz ugla dece i mladih*

► Održana je jedna sesija korisničke grupe na kojoj je 30 učenika konsultovano o formativnoj analizi u odnosu na standarde informisanja deteta o njegovim

pravima i ostvarivanja osnovnih principa (participacija, zaštita od diskriminacije, najbolji interes deteta, poštovanje i vladavina prava).



▮ Klub DX na snimanju videa Prvosuđe iz ugla dece i mladih

► Održano je 18 sesija za razvoj informativnih materijala (brošura i poster) sa 285 učenika srednjih škola.

Tokom 2021. godine, očekuje se nastavak rada sa decom u okviru Kluba DX, sprovedenje sesija korisničke grupe, kao i sesija za in-

formisanje dece o pravosuđu po meri deteta. Pored toga, očekuje se izrada informativnih materijala (video, brošura i poster) i njihova diseminacija, kao i održavanje konferencije za medije u cilju promocije ostvarenih projektnih rezultata.

**5.9. Projekat „FOKUS - Radimo zajedno za pravosudni sistem koji u centru ima prava i potrebe deteta” sprovodi se u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2021. godine, uz finansijsku podršku EU kroz program „Pravo, jednakost i državljanstvo 2014-2020”. Projekat se sprovodi u partnerstvu sa Terre des hommes Hungary, Defence for Children International Netherlands - ECPAT Netherlands, Child Circle Belgium, SAPI Bugarska, Terre des hommes Rumunija i Terre des hommes Grčka.**

Cilj projekta je da se svakom detetu koje je u kontaktu sa zakonom, bilo da su u pitanju žrtve ili učinio-

ci krivičnih dela, osigura podršku kroz multidisciplinarnu individualnu procenu dece.

► Sprovedeno je istraživanje koje je doprinelo razvoju novih alata za uspostavljanje prakse multidisciplinarnih individualnih procena, koja će obezbediti individualizovane odgovore u najboljem interesu deteta.

► Održano je 10 radionica Dečjeg savetodavnog odbora sa ciljem osnaživanja dece da postanu zagovornici pravosuđa po meri deteta.

► Sa članovima Dečjeg savetodavnog odbora održana je i radionica na temu medija, umetnosti i javnog nastupa, oslanjajući se na participativnu metodologiju YouCreate Terre des hommes-a. Pored toga, održana je i radionica o merama zaštite dece.

► CPD je učestvovao na dva sastanka Tehničkog savetodavnog odbora, osnovanog u okviru projekta FOKUS. S obzirom na to da je participacija dece jedna od ključnih aktivnosti na projektu, članovi Dečjeg savetodavnog odbora CPD-a aktivno su učestvovali na jednom od sastanaka Tehničkog savetodavnog odbora, na kom su izneli svoja zapažanja o tome šta su nedostaci pravosudnog sistema kada je u pitanju njegov odgovor na potrebe deteta.

► Pored toga, Dečji savetodavni odbor je aktivno učestvovao u konsultativnom procesu za izradu **Strategije o pravima deteta Evropske unije i doprineo razvoju predloga praktične politike: SAMO sa decom! Prvosuđe po meri deteta za svako dete u Evropi.**



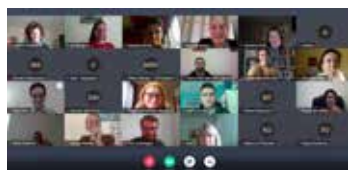
▮ Radionica Dečjeg savetodavnog odbora na temu medija, umetnosti i javnog nastupa



Radionica Dečjeg savetodavnog odbora na temu medija, umetnosti i javnog nastupa

► CPD je učestvovao na vebinarna: „U nesigurnim vremenima: Kako se procenjuju i razmatraju potrebe dece koja su žrtve u krivičnim postupcima?“, „Kako se potrebe dece u sukobu sa zakonom procenjuju i razmatraju u krivičnim postupcima?“ i „Ubrzati puštanje dece iz pritvora u vreme KOVIDA-19“, koji je organizovao Terre des hommes.

► CPD je zajedno sa članicom Dečjeg savetodavnog odbora aktivno učestvovao na onlajn konferenciji Konfederacije evropskih probacionih službi, koji je održan od 1. do 2. decembra 2020.



Sastanak Tehničkog savetodavnog odbora

godine, pod nazivom „Radionica o deci i mladima u zatvoru i na uslovnom otpustu.

Tom prilikom, članica Dečjeg savetodavnog odbora predstavila je svoje iskustvo koje je imala u sukobu sa zakonom, posebno se osvrnuvši na izazove sa kojim se susretala tokom i nakon procesa reintegracije.

Njeno izlaganje je naišlo na veliko interesovanje, tako da je naknadno intervjuisana za članak koji je objavljen u Biltenu Konfederacije evropskih probacionih službi.

► CPD je radio na razvoju plana za pilotiranje alata individualne procene u Republici Srbiji, koji obuhvata detaljan plan sprovođenja obuka namenjenih profesionalcima u oblasti pravosuđa po meri deteta, kao i plan monitoringa i održivosti.

---

### 5.10. Projekat „Marginalizovanost na marginama Evrope - Uticaj KOVID-a 19 na romske zajednice u zemljama Istočne Evrope koje nisu članice Evropske unije“ realizovan je u periodu od 1. juna do 31. jula 2020. godine uz finansijsku podršku Fonda za istraživanje globalnih izazova pri Univerzitetu Lester. Izvršni partner na ovom projektu bio je Evropski centar za prava manjina.

---

Cilj projekta bio je da se mapira uticaj pandemije KOVID-19 na pripadnike romske zajednice, tako da su podaci prikupljeni kroz intervjue sa romskim akterima, upitnike i desk istraživanje, a učestvovalo je ukupno 493 ispitanika iz sedam zemalja. U cilju analize efekata uvedenih restriktivnih mera tokom pandemije na romsku zajednicu u najvažnijim

oblastima života (obrazovanje, zdravlje, zaposlenje i stanovanje) objavljeno je istraživanje „Uticaj KOVID-a 19 na romske zajednice u Albaniji, BiH, Moldaviji, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji, Srbiji i Ukrajini“. Dodatno, istraživanjem je obuhvaćena i izloženost romske zajednice govoru mržnje i rasističkim napadima tokom pandemije.



# 6. IZDAVAČKE AKTIVNOSTI

Tokom 2020. godine, CPD je objavio **8 publikacija** i **7 biltena**.

6.1. Izveštaj o radu Centra za prava deteta u 2019.



6.2. Mapiranje programa i usluga pozitivnog roditeljstva u Srbiji



6.3. Priručnik za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“



6.4. Priručnik za trenere/ice „Razvod roditelja i zaštita dece“



6.5. Vodič za facilitatore „Pozitivno roditeljstvo“



6.6. Vodič za facilitatore „Razvod roditelja i zaštita dece“



6.7. Istraživanje Pravosuđe po meri deteta iz ugla dece i mladih



6.8. Sažeta analiza novousvojene Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period od 2020. do 2023.



6.9. Bilteni CPD - 4 tromesečna biltena o stanju prava deteta u Srbiji i sprovedenim aktivnostima CPD-a i 3 šestomesečna projektna biltena.



## 7. PODNETI PREDLOZI PROJEKATA

Tokom 2020. godine CPD je podneo 6 predloga projekata, od kojih su 3 odobrena.

**1. „Prava deteta u politikama i praksi“, Save the Children International uz podršku Vlade Švedske;**

**2. „Marginalizovanost na marginama Evrope - Uticaj KOVIDA-19 na romske zajednice u zemljama Istočne Evrope koje nisu članice Evropske unije“, Fond za istraživanje globalnih izazova pri Univerzitetu Lester;**

3. „Osnaživanje i podizanje svesti o pravima deteta“, EU kroz pro-

gram „Pravo, jednakost i državljanstvo“ (u partnerstvu sa Društvom „Naša djeca“ iz Opatije, Agencijom za zaštitu osobnih podataka iz Hrvatske i Pravobraniteljem za djecu iz Republike Hrvatske);

4. „Učiti i živeti prava deteta“, EU kroz program Evropske unije „Pravo, jednakost i državljanstvo“ (u partnerstvu sa Uzičkim centrom za prava deteta);

**5. „Unapređenje pravosuđa po meri deteta“, UNICEF;**

6. „Srbija po meri deteta“, Fondacija za otvoreno društvo.

## 8. DONATORI

U 2020. godini realizaciju projektnih aktivnosti Centra za prava deteta podržali su:

▶ Save the Children International, Vlada Švedske;

▶ Kancelarija UNICEF-a u Beogradu;

▶ Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji kroz Program Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava (EIDHR);

▶ Evropska unija kroz Program „Pravo, jednakost i državljanstvo 2014-2020“;

▶ Fond za otvoreno društvo;

▶ Savet Evrope;

▶ Fond za istraživanje globalnih izazova pri Univerzitetu Lester.

# 9. PRILOG

## - UČEŠĆE PREDSTAVNIKA CPD NA JAVNIM/ STRUČNIM SKUPOVIMA

Tokom 2020. godine predstavnici CPD-a učestvovali su na 35 javnih/ stručnih skupova.

### JANUAR

**1. ▶ 16. januar 2020. godine,** obeležavanje nove radne godine Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu (RZSZ) sa partnerima i novog ciklusa zajedničkih aktivnosti, **prijem** održan u prostorijama RZSZ-a, Beograd, a u ime CPD-a učestvovali su Jasmina Miković i Jelena Paunović.

**2. ▶ 20. januar 2020. godine,** učešće direktorke CPD-a Jasmine Miković na sastanku sa Zaštitnikom građana radi predstavljanja aktivnosti CPD-a i sagledavanja prostora za buduću saradnju, kao i upoznavanja sa novoizabranom zamenicom za prava deteta i rodnu ravnopravnost, koji je održan u prostorijama Zaštitnika građana u Beogradu.

**3. ▶ 31. januar 2020. godine,** učešće Milane Todorović, menadžerke CPD-a, na **sednici Saveta za praćenje i unapređenje rada organa krivičnog postupka i izvršenja krivičnih sankcija prema maloletnicima** (Savet za maloletnike), održanoj u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd.

### FEBRUAR

**4. ▶ 13. februar 2020. godine,** učešće Milane Todorović, menadžerke CPD-a, na **konsultativnom sastanku povodom izrade nove Strategije razvoja predškolskog i osnovnog obrazovanja i vaspitanja do 2027. godine,** održanom u Klubu poslanika, Beograd.

**5. ▶ 27. februar 2020. godine,** učešće Milane Todorović, menadžerke CPD-a, na **predstavljajući godišnjeg izveštaja** o stanju ljudskih prava u RS za 2019. godinu i Izveštaja o pravu na azil za 2019. godinu Beogradskog centra za ljudska prava, Medija centar.

**6. ▶ 28. februara 2020. godine,** održana je **konstitutivna sednica Upravnog odbora** projekta „Promocija pozitivnog maloletničkog pravosuđa u Srbiji“, koji CPD sprovodi u partnerstvu sa RZSZ, a koji je finansijski podržan u okviru Programa Evropske unije za prava, jednakost i državljanstvo.

### MART

**7. ▶ 27. mart 2020. godine,** onlajn **sastanak** direktorke CPD-a Jasmine Miković sa Jelenom Miletić, ekspertkinjom koju je angažovao UNDP-a na projektu „Strateške investicije u sektoru obrazovanja“ u cilju pružanja podrške i tehničke pomoći Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, konkretno ekspertske podrške u oblasti identifikovanja prioriteta i pripreme projektnih predloga kao odgovor na pozive EU i drugih bilateralnih donatora aktivnih u ovom sektoru. Cilj sastanka bio je razmena informacija i mišljenja o izazovima u oblasti prava deteta na koje bi Ministarstvo trebalo da usmeri više pažnje.

### MAJ

**8. ▶ 6. maj 2020. godine,** učešće na **Intergroup virtual meeting on**

*the impact of COVID19 outbreak on children and the upcoming EU child rights strategy.*

**9. ▶ 15. maj 2020. godine,** onlajn učešće u diskusionalnoj grupi U susret Međunarodnom danu porodice o aktuelnoj situaciji, merama i politikama podrške porodicama sa osvrtnom na izazove u porodičnom funkcionisanju pod uticajem virusa KOVID-19, kao i preporukama za organizaciju porodičnog života u vanrednim okolnostima.

**10. ▶ 26-27. maj 2020. godine,** predstavnici CPD su učestvovali na onlajn treningu **Children's rights, environment and sustainable development.**

### JUN

**11. ▶ 4. jun 2020. godine,** učešće direktorke CPD-a Jasmine Miković, i menadžerke projekta Jelene Paunović na predstavljanju Strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period 2020-2023. godine u Palati Srbije.

**12. ▶ 5. jun 2020. godine,** Jelena Paunović i Milana Todorović, menadžerke CPD-a, učestvovali su na **sednici Saveta za maloletnike** održanoj u prostorijama Pravo-sudne akademije.

**13. ▶ 9. jun 2020. godine,** Jelena Paunović, CPD menadžerka projekta, učestvovala je na vebinaru Webinar on Preventing and combating child sexual and exploitation: towards an EU Response. #EUUnitedAgainstChildSexualAbuse

**14. ▶ 10. jun 2020. godine,** predstavnici CPD učestvovali su na webinaru [EUINFONET webinar: COVID RESTART - Obrazovanje u digitalno doba.](#)

**15. ▶ 15-16. jun 2020. godine,** učesnice predstavnica CPD-a na Generalnoj skupštini evropske mreže Eurochild.

**▶ 16. 18. jun 2020. godine,** predstavnici CPD učestvovali su na [EUINFONET webinaru COVID RESTART - Bezbedni u digitalu](#), link snimka webinaru.

**17. ▶ 22-24. jun 2020. godine,** učesnice [Kluba DX](#) na [regionalnoj konferenciji ChildPact-a](#), na kojoj su predstavljene aktivnosti [Kluba DX](#) i [participacija dece tokom pandemije](#). #participacijadece #pravadeteta

## JUL

**18. ▶ 15. jula 2020. godine,** u ime CPD-a, saradnica Vera Despotović je učestvovala na EUinfoNet webinaru [„Kako da nas krize zbliže?“](#)

**19. ▶ 10. septembar 2020. godine,** na onlajn info-sesiji [Jačanje organizacionih kapaciteta za zaštitu od seksualne eksploatacije i zlostavljanja \(ZSEZ\), koju su organizovali UNICEF i partnerske organizacije](#), u ime CPD-a učestvovala su Jasmina Miković i Jelena Paunović.

**20. ▶ 16-18. septembar 2020. godine,** Jasmina Miković, direk-

torka CPD-a, učestvovala je na Trećoj evropskoj konferenciji – EAPAP ZAGREB 2020: [Separacija roditelja, otuđenje i oporavak deteta: Razvoj standarda dobre prakse](#) u organizaciji Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, koja je realizovana onlajn.

## SEPTEMBAR

**21. ▶ 23. septembar 2020. godine,** Jasmina Miković, direktorka CPD-a, učestvovala je na sastanku resursnih osoba [Child Hub-a](#).

**22. ▶ 25. septembar 2020. godine,** Jasmina Miković, direktorka CPD-a, učestvovala je na konferenciji [Prava posebno osetljivih grupa dece u pravosudnom sistemu Republike Srbije](#), održanoj u hotelu „Metropol“ u Beogradu.

**23. ▶ 29. septembar - 1. oktobar 2020. godine,** tri članice Kluba DX učestvovala su na [13. forumu o pravima deteta](#), u organizaciji Evropske komisije.

## OKTOBAR

**24. ▶ 7. oktobar 2020. godine,** Jasmina Miković, direktorka CPD, učestvovala je na [webinaru Accelerate release of children from detention in times of Covid-19](#), koji je organizovao Terre des hommes.

**25. ▶ 26. oktobar 2020. godine,** Jasmina Miković, direktorka CPD, učestvovala je na [sednici UO MODS-a](#), koja je održana putem ZOOM platforme.

## NOVEMBAR

**26. ▶ 24. i 26. novembar 2020. godine,** Milana Todorović učestvovala je na [treningu Zaštiti privatnost – odupri se pritisku](#), u organizaciji Udruženja građana Atina, sa partnerskim organizacijama – Partneri Srbija, BOŠ, A11, Da se zna i „SHARE“ fondacijom.

**27. ▶ 25. novembar 2020. godine,** Jasmina Miković i Jelena Petrović učestvovala su na [Skupštini MODS-a](#), koja je održana putem ZOOM platforme.

**28. ▶ 26. novembar 2020. godine,** Milena Banić učestvovala je na webinaru [In Uncertain Times - How are the needs of child victims assessed and considered in criminal proceedings?](#), koji je u okviru FO-CUS projekta organizovala Terre des hommes.

**29. ▶ 26. novembar 2020. godine,** Jasmina Miković je učestvovala na [webinaru](#) o Rezoluciji Saveta za ljudska prava UN [Rights of the child: realizing the rights of the child through a healthy environment](#) u organizaciji Child Rights Connect-a.

## DECEMBAR

**30. ▶ 2. decembar 2020. godine,** Jasmina Miković je učestvovala na webinaru [In Uncertain Times - How are the needs of children in conflict with the law assessed and considered in criminal proceedings?](#), u organizaciji Terre des hommes.

**31. ▶ 2. decembar 2020. godine,** Jelena Petrović zajedno sa Magdalenom Tomić učestvovala je na Confederation of European Probation Services / Europris conference.

**32. ▶ 16. decembar 2020. godine,** Jelena Petrović učestvovala je na onlajn događaju [„Istraživanje primene vaspitne discipline nad decom u porodici u Srbiji“](#), koji je organizovao UNICEF.

**33. ▶ 17. decembar 2020. godine,** Jasmina Miković je učestvovala na onlajn događaju [„D-Care Lab za kvalitetniji život porodica i dece sa teškoćama u razvoju“](#), koji je organizovao MODS.

**34. ▶ 17. decembar 2020. godine,** Jasmina Miković je učestvovala na [plenarnoj sednici „Kako dalje ka EU“](#) Nacionalnog konventa o EU, organizovanoj putem Zoom platforme.

**35. ▶ 23. decembar 2020. godine,** Jasmina Miković i Jelena Paunović učestvovala su na [završnom godišnjem sastanku partnera i Odeljenja za dečju zaštitu UNICEF-a](#), putem ZOOM platforme u organizaciji UNICEF-a.

# IZVEŠTAJ O RADU

---

# CENTRA ZA PRAVA

---

# DETETA U 2020.

---

**Izdavač:**

Centar za prava deteta  
Dobračina 29/3A, 11000 Beograd  
[www.cpd.org.rs](http://www.cpd.org.rs)

**Za izdavačicu:**

Jasmina Miković, direktorka Centra za prava deteta

**Urednica i autorka:**

Jasmina Miković

**Saradnice:**

Jelena Petrović, projektna menadžerka  
Jelena Paunović, projektna menadžerka  
Milana Todorović, projektna menadžerka

**Lektura:**

Milena Jakovljević

**Dizajn i prelom:**

Polovinas design studio

**Fotografije:**

Iz arhive Centra za prava deteta

---

Svi pojmovi upotrebljeni u ovoj publikaciji u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

## CENTAR ZA PRAVA DETETA

DOBRAČINA 29/3A, BEOGRAD, SRBIJA

TEL: +381 11 33 44 170

WWW.CPD.ORG.RS

OFFICE@CPD.ORG.RS

---

CENTAR ZA PRAVA DETETA JE UDRUŽENJE GRAĐANA OSNOVANO 1997. GODINE, ČIJI JE OSNOVNI CILJ OSTVARIVANJE PRAVA DETETA U REPUBLICI SRBIJI U SKLADU SA KONVENCIJOM O PRAVIMA DETETA UN. GLAVNI PRAVAC DELOVANJA CENTRA USMEREN JE NA KREIRANJE POVOLJNOG ZAKONODAVNOG, STRATEŠKOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA PUNO OSTVARIVANJE PRAVA DETETA U SRBIJI KROZ AKTIVNOSTI USMERENE NA UVOĐENJE I PRIMENU ZAKONA, POLITIKE I PRAKSE KOJI OMOGUĆAVAJU UNAPREĐENJE DOBROBITI DETETA, ZAŠTITU NJIHOVIH PRAVA I NJIHOVO PUNO UČEŠĆE U DRUŠTVU.

---

 @CENTARZAPRAVADETETA

 @CENTARZAPRAVADETETA



Centar za prava deteta